

Đurina Rašanov Novogradec

PET PJESAMA

K R T U

Ti spoda, ja zgora, crni moj mali,
se durma smo celo živjenje po zemje
rovali,
dok nesmo, kak saka živina, i pocrkali.

Zakaj smo i živelji?
Česa smo se dobra mi vžili?
I to nam se jošče precenja,
kaj smo gda ku žensku napičili!

I sadar, dok smo se krepani spružili,
tebe so na žarkom suncu ostavili,
a mene z blatnom zemjom pokrili.

Kak tebe žarko sunce,
tak mene blatna zemja ne paše.
Na ovom i onom svetu
posrane so sudbine naše!

NAJ SE PLAKATI

Više se ne plačem. Ni ti se naj plakati.
A čemu bi te plač i hasnel, da mi je znati!
Srce je sveta trdo. Boga jel ima jel nema?
Pokrij se po glave, zažmeri! Mene se drema.

Puno sem suzi sprelejal vu svem življenju:
kraja ne bilo trudom, teškočam, mučenju.
Se je zabadav bilo kak tija meša za gluhe!
Do zadne suze sem stočil, sad joči so suhe.

Suhe, steklene i slepe so joči moje postale.
Lepote sveta spred nji so pofse nesetale.
Z rukami po zemje iskal se suze me, zlato,
a zemja je suze popila i našel sem — blato!

SVEMU ZRUŠENOMU DOMU V RAŠANOFCU

Otsakud — znad žit, kukuruzi i trav,
ober drev, seč se je videl tvoj krov crleni.
Ostal si f polju sam kak ostavjeni mrav,
domek moj dragi, mili, neprežaljeni!

Skupa so nas jotec i mati napravili,
tebe pod krov postavili, mene na noge
zlekli.

Tekar so v grobu sve ruke prekrižili,
i plače nebo ne, mira so barem stekli.

Ti si sad zrušen. Tebe je nestalo.
I ja se rušim. Se ruši vreme,
ali f sakem mom joku bo itak ostalo
za veke vekov crleno tve sleme.

Naj mi ni mrtvom ne sklapjajo joči,
naj je gledeče spuste pod bus zeleni,
kaj bo vu njoj navek videti moči,
kak je bil lepi tvoj krovek crleni.

SVEMU JOCU

Japa, kak si ti dober, predober bil!
Vžil si se posla, natrpel glada
spit, zmučen, spačen od mlada.
Kak dobar pevec imal si kil!

Delal si vrata, obloke, stole, ormare;
piljil i hobljal, farbal, politeral.
Gde ku nedelju tek si se ađusteral
i išel med ljude, majstore stare.

Semu je tomu — i tebe — došel kraj:
pluča si spluval, dušu si zbrejal.
Vrag se je z Bogom kartal i smejal:
— Si čul? Rašan je vmrl — Jaj, jaj!

POČETEK NEČIJEGA PISMA NEKOMU

Nikomu drugomu, to tebe povedam samo —
a to, kaj rečem, naj ostane sam med
nam! —
još jeden jedini put, da se roditi morem,
pop baš bi postal, i Boga i sveca mi!

Ždrl bi prez truda, prez muke lokal lepo,
na gače i lače oblačil crnu reverendu,
po deždu moljil za lepo, po lepem za dežđa,
ne bi se ženil, neg žene bral na harendu;

krstil bi, venčal, spovedal, sprevađal mrtve,
peneza zgrinjal na hasen svoju i slavu božu,
bedakom bi raja, a mudrem pekla obečal,
na vučje telo oblačil bi janječu kožu;

mešu bi služil, a mislil bi k vragu,
i što bi to znal i što bi mi to sprečil?
Bil bi velečasni z debelom purčom,
pomazan, posvećen bi urbi et orbi predečil:

Krščani predragi, Bog naj bo z vami
i ljubav naj bo med vami — kak Pismo
reče —
kakva je med nogami, a ne med rukami,
jer noga nogu podupre, a ruka ruku
poseče ...

(Ostali del pisma je zgubljen)

(Josip Generalić)